

DE TE FABULA NARRATUR

Anarchista-kommunista Kiadó

OSZTÁLYHARCOS MESE RÉKA MANÓNAK

Jiří Wolker

Fairy Tale of the Millionaire Who Stole the Sun

Mese a milliomosról, aki ellopta a napot (1921)

Komunistické publikace

Pohádka o třídním boji malé víly Réka

Jiri Wolker

O milionáři, který ukradl slunce(1921)

2014 *DE TE FABULA NARRATUR*

Jiří Wolker

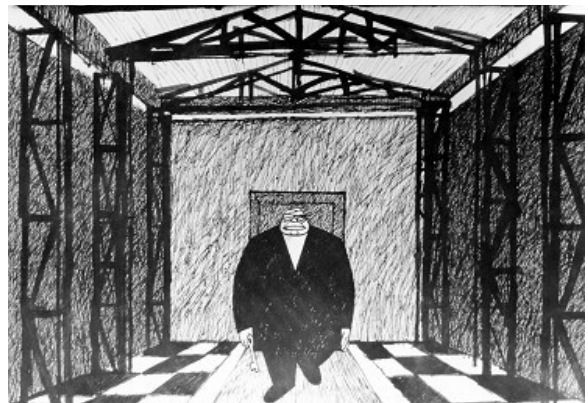
Mese a milliomosról, aki ellopta a napot (1921)

Élt egyszer egy hatalmas milliomos, akinek sikerült minden földi gazdagságot megkaparintania. Semmi nem volt számára elérhetetlen. A leggyönyörűbb kastélyban lakott, és minden ember neki szolgált. De a szerencsétlen milliomost betegség kínozza. Betegsége nem is annyira fájdalmas, mint inkább visszataszító volt. Az egész testét undorító sárga fekélyek borították, melyek nappal nedvesedtek, éjjel meg égtek. Csúnya betegség volt – olyan csúnya, hogy még maga a milliomos is szégyellte, s ezért igyekezett puha szövésű ruhákba és selyempárnás ágyakba rejteni.

Vagyona folyton-folyvást nőtt, de a betegsége is. Félt, hogy a kiút a szemét is eléri. A gazdag ember ettől félt a legjobban. Testének minden porcikáját befedhette – ez volt az egyetlen hely, melynek fedetlenül kellett maradnia, hogy élni, uralkodni és pénzt keresni tudjon.

.

A beteg milliomos úgy döntött, hogy orvost hívat. Eddig senkitől nem kért tanácsot, senkit nem engedett magához, mert nem akarta, hogy bárki is megtudja, alapján véve milyen nyomorult. Félt, nehogy az emberek, akik irigyelték nagy szerencséjét – most örülni kezdjenek betegségének, mivel úgy érezhetik, hogy boldogabbak, mint ő. Mert a milliomos úgy vélekedett, hogy mert neki van a legtöbb pénze, neki kell a legboldogabbnak is lennie. Látna szép ruháit, autót, pompáját, a többi ember is ezen a véleményen volt

.

És a milliomos magához rendelte a legjobb orvost, és azt mondta neki:
- Doktor úr, jól vizsgáljon meg, és adjon tanácsot, mitévő legyek, hogy meggyógyuljak. Betegségem annyira visszataszító, hogy senkinek nem szabad tudnia róla. Ezért bizonyára meg fog bocsátani nekem, ha a vizit után kivégeztem önt. Nem hiszek senkinek, s legkevésbé az emberi nyelvnek. Midász király históriája

megtanított arra, hogy következetesebb legyek, mint ő volt ! Egyébként felesége illően magas nyugdíjat fog kapni az én magánpénztáramból, s gyermekei az én költségemen folytathatják tanulmányaikat.

Az orvos látta, hogy ütött az utolsó órája. Mert a milliomos gyilkoló ereje óriási volt.

- Életerőm napról napra csökken – folytatta a milliomos. – Cselekedjék gyorsan !

Levetkőzött. Ott állt az orvos előtt meztelenül. Olyan volt, mint egy összetaposott hernyó vagy mint egy odvas fog. Az orvost undor fogta el. Milyen alapon halok meg én az ő fekélyei miatt, én, aki teljesen egészséges vagyok – gondolta magában. Minden ember megölheti a másik embert. Ha ő megteheti, én is megtehetem. Jó, olyan orvosságot írok fel neki, amit nagyon drágán fog megfizetni.

- Kegyelmes uram – mondta -, tudok írt az ön sebeire. És annál is hatásosabb írt, mivel egyedül ön tudja megszerezni. Önnek napra van szüksége. De nemcsak egy kis napra, amit a közönséges halandók alamizsnaként kapnak – önnek az egész napra szüksége van. Ön vagyonos ember, s azt hiszem, pénzért le tudja hozni palotájába a napot is égi pályájáról. Bizonyos időre zárkózzon be a nappal egy szobába, hogy egészen közelről és egyedül élvezhesse sugarainak jótékony hatását. A napfürdő után nemcsak hogy makkegészséges, de halhatatlan is lesz. Ez az egyetlen orvosság, amit önnek ajánlani tudok. Mert önben gyűlt össze az egész világ betegsége. A nap viszont az egész világ egészsége

.A milliomos hitte az orvosnak. Hogyne hitte volna egy olyan embernek, akit egy lépés választ el a haláltól. Csak még megkérdezte: Nem tudja véletlenül, milyen drága lehet az a nap ? A nap minden embernek drága. Lehet, hogy egy embernek olcsóbb.

Amint elhangzottak az utolsó szavak, az orvost elvezették és kivégezték. Özvegyének csinos összegről szóló csekket utaltak ki, árváinak szinte új tankönyveket, két alig használt vonalzót a milliomos irodájából és egy tolltartót ezzel a felirattal:

„Tanulj meg, fiam, bölcsnek lenni.”

A milliomos közben azon tűnődött, hogyan hozhatná le a napot a lehető legolcsóbban.

Építetett egy óriási állványzatot. Száz mérnök konstruált egy hatalmas darut. Az építők már tervezték azt az épületet, melybe a napot fogják vonszolni, és egybezárni a milliomossal s fekélyeivel. Az egész világ millió és millió munkása kovácsolt

kalapácsaival, nem azért, hogy lehozzák a napot, hanem hogy eltartsák asszonyaikat és gyermekeiket.

És egy éjszaka, mely sötétebb volt, mint a megkérgesedett szív, levonszolták a milliomosnak a mennyboltozatról a napot, beterelték a hatalmas épületbe, bezárták acéllapú, vasbeton falak közé. Egyetlen sugár sem hatolt ki.

A föld sötétbe borult, és a milliomos örült, hogy az akció ilyen jól sikerült. Sötétben még az isten sem veszi észre – gondolta magában -, hogy a napnak hűlt helye. Én meg halhatatlan leszek, és aztán tehet bárki bármi ! Nem állok meg a napnál, lehozom az összes csillagokat is, és a kincstáramba teszem őket. Az enyimek lesznek, mint ahogy enyéme az Ego bankban elhelyezett értékpapírok. Hamarosan eljön az az idő, mikor már semmi olyan nem lesz, ami nem az enyém. Megveszem az Atyaúristent is, és megteszem titkáromnak. Fiatal leszek, szép, halhatatlan és a leggazdagabb.

Közben az emberek felébredtek. Igencsak csodálkoztak, hogy nem süt a nap. Az égen csak egy nagy vörös seb éktelenkedett, melyet a tűzoltók meg a mázolóok hasztalan próbáltak lelohasztani, illetve elmázolni. Az emberek összezsúfolódtak, és azt kiabálták:

Hol a nap? Ki vitte el a napot ?

A villanylámpás rendőrök rendet teremtettek. De beleizzadtak, amíg sikerült nekik! Az emberek ész nélkül rohantak összevissza, s hiába próbálta volna őket bárki is csendre inteni, vagy „oszolj”-t parancsolni nekik.

A milliomos meggyújtotta minden lámpát. Százezer csillár lángolt az utcasarkokon, a kávéházakban, bárókban, éjjeli mulatóhelyeken. A külvárosban három szomorú gázlámpa világított, falun pedig az emberek előkotorták a poros ládák mélyéről a Gyertyaszentelőről visszamaradt gyertyákat, és rémülten pislogtak egymásra. Zűrzavar támadt, melyet még fokoztak az isten tudja, honnan előrepülő denevérek.

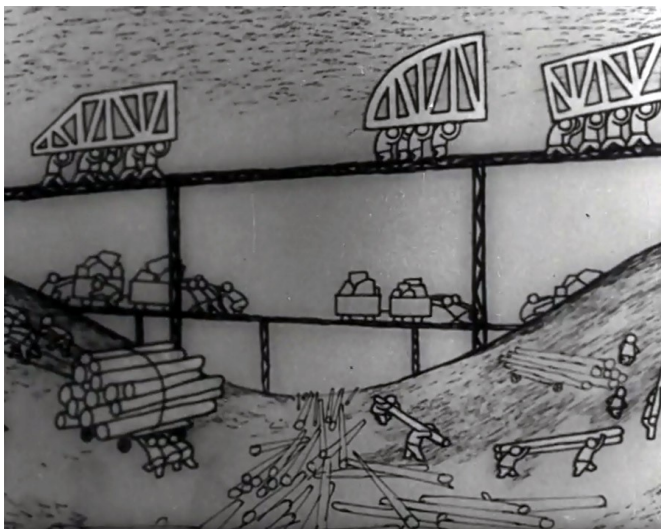

A milliomos számítgatta: mihelyt meggyógyulok, a napból csináltatok Helios gyufát, égett sebre való napkenőcsöt meg mindent, amit csak lehet. ügyes ember könnyen meggazdagodhat. Örülök, hogy előttem még senki nem jött erre rá. De a városokban az embereken egyre nagyobb fejetlenség lett úrrá. Egymásba

ütköztek, mint a megriadt marhák. Ezért a milliomos plakátokat ragasztott a falakra, és vezércikket íratott az újságokba. Végre-valahára sötétség !

Az ősi ellenség porban hever.

Az emberi áldozatkészség legnagyobb példája. Már a világ kezdete óta kínozza az embereket a valaha is élt leggonoszabb zsarnok – a nap. Kegyetlen zsarnokságának súlyát leginkább a dolgozó emberek rendje nyögte, mely rend milliói hulltak el munkájuk közben pusztító sugarainak tüzeiben. Orvosilag bebizonyított és statisztikailag alátámasztott tény, hogy azoknak az embereknek, akik a nap alatt születtek, teljes 100 %-a (azaz: száz százaléka) ugyanezen nap alatt meg is halt. Ez az önkényuralom véget ért. Utolsó Milliomos úr, az ismert emberbarát (ki ne

emlékezne nemes nagylelkűségére, mellyel felkarolta a tragikusan elhunyt doktor X feleségét és gyermekeit) saját költségén lehozatta a napot az égről. A munka, hála emberfeletti áldozatkészségének, sikerült, és a nap eltűnt a világból. Utolsó Milliomos ezzel a tetteivel beírta nevét a halhatatlanság aranykönyvébe.

Kérjen prospektusokat !

Egyesek – akiknél világított a villany – mindezt elolvasták és megnyugodtak, mások - akiknél nem világított – tovább nyugtalankodtak. Sok anyóka (olyanok, akik már húsz éve vakok voltak) mondogatta: Itt a világ vége. Közben a gazdag ember, elparancsolván a személyzetet, elindult a naphoz. Mikor belépett a hatalmas épületbe, gondosan bezárkózott, még egyszer meggyőződve róla, hogy jól őriznek-e minden bejáratot a revolveres és bajonettes strázsák. A kulcsot a zárban hagyta, nehogy valaki is megleshesse. Aztán vetkőzni kezdett. „Milyen istenien melegít – gondolta magában a milliomos. – Áramlik belém a nagy erő. Minden egészségtelent eléget, és tiszta ércbé olvaszt. Úgy fogok innen kimenni, mint egy ifjú isten. Hány embernek adott már a nap egészséget és boldogságot. Rajtam áll, hogy mindezt egybegyűjtsem, miután mindenki mást eltávolítottam a naptól. Ó, milyen mérhetetlen boldogság minden ember boldogságát magamra

összpontosítani.”

Égetett a nap

.- Egy kicsit túl nagy itt a forróság. De se baj. Meg kell tanulnom elviselni a nagy jótéteményt is. Csak a hátam ne fájduljon meg. És a fejem. Meg a szám, szemem, mellem és a lábaim.

Ah! Elviselhetetlen ez a sugárzás. Kívül-belül emészt. Mintha hamuvá válnék. Csak még egy pillanatig kitartani. Aztán elmegyek. Elmegyek, és egy hideg folyóba ugrom. A legerősebb, a leggazdagabb leszek, halhatatlan. Milyen gyenge vagyok, szegény, és mindenem fáj, mintha halálomon lennék! Nem, már nem bírom tovább. Kimegyek. Talán már elég. Kimegyek – elfutok – repülök...Az égett, fekélyes, lángoló tekintetű meztelen koldus az ajtóhoz rohant. Ó, jaj! Az izzásig hevült kulcs úgy beleragadt a zárba, hogy még a jó isten sem tudta volna kihúzni. A milliomos hiába rázta, hiába tördelte, itt nem volt szolga, tanácsadó, munkás – itt egyedül volt, egyedül, mint elüszkösödő mellében a szíve – egyedül, mint szemei a genny és fájdalom gyűrűiben. A milliomos megremegett. Teste meghajlott, mint a vihar tépte fa. Ember, nem bírod el mindenki boldogságát! Még a sajátodéra sem vagy elég. Égetett a nap.

A milliomos összeroskad.

Egy kupac hamu maradt belőle, nem több, mint egy húszfilléres. Egy kis kupac hetvenkedő nyomorúság. Az épület, melyet gőgje emelt a magasba, ravatala lett, és a nap, melyet beteges dicsvágya lopott el, koporsójánál gyújtott nagy gyertyává változott. Senki sem sírt. És égetett a nap.

Úgy égetett, hogy elégette az összes falakat. S azok leomlottak, mintha homokból lettek volna. A földre omlottak, hasonlóan a bűbájos rontás után eltűnő varázslókhöz. Mind a négy égtáj felé kilobbantotta fényét a nap. Úgy feküdt a zöld fűvön, mint egy aranyló léggömb.

Megörültek az emberek. „Látjuk az utat”, mondogatták és nevettek. Most már csak az a kérdés, hogyan tegyék vissza a napot az égre, hogy mindnyájan lássák, és mindnyájan lássanak

.Az emberek arca komollyá merevedett, és tanácskozni kezdtek. Ki viszi vissza a napot a mennyboltra? Két gyerek vállalkozott rá: Mánicka meg Pepik. Talán Vrsovicéből vagy Smíchovból valók voltak, de valahonnan biztosan. - Mi visszavisszük – mondta Pepík. – Sokszor cipeltem az embereknek a bőröndöt a pályaudvarra. Egyszer egy bácsi akkora bőröndöt vitetett velem, hogy mindenki csak

csodálkozott. Megnézném én azt a napot, amelyikkel ne bírnék el! Mánicka és Pepík visszavitték a napot az égre.- Nekem aztán hazaérjete ebédre! – kiabált utánuk anyuk. - Hazaérünk, persze hogy hazaérünk... És haza is értek.

Forradalmi sziluett

A burzsuj betegségének oka saját kapzsisága . Civilizációjának mérhetetlen profit étvágya , kinzóan telhetetlen vágya a világ kisajátítására. Ezzel arányban lesz betege az osztálytársadalom börtönének . A tőke mindent osztályuralma alá hajtana , természeti erőt, szépséget, halált , munkánkat , munkaerőnket , időt , teret , ipart, földet, folyót, hegyet, holdat s napot , vágyakat s álmokat, szerelmet s gyönyörök kertjét , osztálytudatunkat a létezést ! Lássatok gonosz tréfát , még azt is elakarják hitetni velünk hogy , a „leggonoszabb zsarnok – a nap „ ! „, A munka csodás műveket termel a gazdagoknak, de kifosztottságot termel a munkásnak. Palotákat termel, de a munkásnak odúkat. Szépséget termel, de a munkásnak megnyomorodást. „ Gépekkel helyettesíti a munkánkat, de a munkások egy részét barbár munkára veti vissza, másik részét pedig géppé teszi . Szellemet termel , de a munkásnak ostobaságot, kretenizmust termel .”(Meseírónk tollát nem képes száműzni ekkor még a Holtak szigetére....A mese keletkezése 1921 Három évvel később Jiri Wolker tüdőbajban meghal , mindössze huszonnégy évet élt a forradalmár poéta.) Nyomorúságos állapotok uralkodnak. Olyannyira hogy akiken keresztül kiterjeszti osztályterrorját a Tőké káosza , az fenntartójának univerzumával azonosul és nem osztálytapasztalataival . A burzsuj elvenné a napot : az élet sóját , a” gyógyító erejét „, de nem úgy van az ám , hogy csak úgy ráteszem a kezem a világ pulzusára. A nap önvédelemből elpusztítja a zsarnokot , az orvos az „ébredező áldozat „ beavatkozásával. S érkezik két utca gyerek Mánicka meg Pepik és visszatesszik az égboltra naptestvért . Őket miért is égetné hamuvá , naptestvér , aki társunk s nem rabszolgánk és nem zsarnokunk . A nap fiait a proletár gyerekek pedig az új élet gyermekei és teremtoi és nem kegyetlen kifosztói . A nap már égette bőrét a milliomos állatnak , akiből egy kupac hamu maradt. Az épület, melyet gögje emelt a magasba, ravatala lett, és a nap, melyet beteges dicsvágya lopott el, koporsójánál gyújtott nagy gyertyává változott. Senki sem sírt a milliomos után .

A tavasz mosolyú testvérek hazafelé indultak ebédelni , jól végezvén dolgukat , miközben távolodó énekhangjuk szövegfoszlányait vészharangként verte vissza a város utcaköve :

[illegible]

**Ha napnézéstől elveszted a látást,
szemed okold , ne a nagy sugárzást „**

DE TE FABULA NARRATUR

Komunistické publikace Pohádka o třídním boji malé víly Réka

Jiri Wolker

O milionáři, který ukradl slunce (1921)

Na světě žil jeden ohromný milionář. Stalo se, že shromáždil ve svých rukou všechno bohatství zemské. Nebylo nic, čeho by si nemohl popřát. Bydlil v nejkrásnějším zámku a všichni lidé mu sloužili.

Ale ubohý milionář byl nemocen. Jeho nemoc nebyla ani tak zlá jako odporná. Po celém těle rostly mu hnusné žluté vředy, které přes den mokvaly a v noci děsně pálily. Byla to škaredá nemoc, - tak škaredá, že až sám milionář se za ni styděl a proto hleděl ji ukrýti do šatů z jemných látek a do postelí s hedvábnými poduškami.

Jeho jmění ustavičně rostlo, ale jeho nemoc rostla také. Byla obava, že vyrážka zastihne oči. Toho se boháč nejvíce bál. Mohl-li dobře zakrýti všechna místa na svém těle, - toto bylo jediné, které musilo zůstat nepřikryto, chtěl-li žít, vládnouti a vydělávati.

Nemocný milionář rozhodl se, že si zavolá lékaře. Doposud se žádného neptal na radu, ba žádného k sobě ani nepřipustil, neboť nechtěl, aby se

někdo dověděl, jak je ubohý ve své podstatě. Obával se, aby lidé, kteří mu záviděli jeho ohromné štěstí, - nezaradovali se nad jeho nemocí a necítili se šťastnější než on. Usuzovalť, že máje nejvíce peněz, musí mít i nejvíce štěstí. Ostatní lidé tak usuzovali také, vzhlížejíce na jeho krásné šaty, automobily a pohodlí.

I zavolal si nejlepšího lékaře a řekl mu: "Pane lékaři, - prohlédněte mě dobře a poradte, co mám dělat, abych se uzdravil. Moje nemoc je tak odporná, že se o ní nesmí nikdo dovědět. Proto zajisté prominete, když vás po vaší lékařské prohlídce dám popraviti. Nevěřím žádnému člověku, - tím méně lidskému jazyku. Historie o králi Midasovi naučila mě býti důslednějším než on. Ostatně vaší ženě bude vyplácena přiměřeně vysoká pense z mých pokladen a vaše děti vystudují na mé útraty."

Lékař zpozoroval, že udeřila jeho poslední hodina. Neboť smrtící síla tohoto muže byla ohromná.

"Mé životní síly kvapem prchají," pravil dále milionář. "Jednejte rychle!" Svlékl se a stanul před ním nahý, podobaje se zpola rozmačkané housence a zpola vykotlanému zubu.

Lékaře zachvátil hnus. Jak k tomu přijdu, myslil si, abych byl k vůli jeho vředům zabit, - já, který jsem docela zdravý. Každý člověk má moc usmrtiti druhého člověka. Má-li ji on, - budu ji mít i já. Dobrá, - poradím mu lék, který mu přijde ztraceně draho.

"Milostivý pane," řekl, "znám lék pro vaši chorobu. Je tím lepší, že jediné vy si jej můžete opatřiti. Vy potřebujete slunce. Ale ne jen trochu, kterou dostávají almužnou ostatní, - vy potřebujete slunce celé. Máte ohromné jmění a myslím, že i slunce můžete za ně snést s nebeské báně do svého paláce.

Když se s ním sám na nějaký čas uzavřete, když sám budete zblízka účasten jeho blahodárné dobroty, - vyjdete ze sluneční lázně nejen úplně zdrav, ale i nesmrtelný. Je to jediný

lék, který vám mohu doporučit. Neboť na vás se sešla choroba celého světa. Slunce pak je zdraví celého světa."

Milionář lékaři uvěřil. Jak by neuvěřil člověku, který byl krok před smrtí. Jenom se ještě otázel:

"Nevíte, jak může být slunce drahé?"

"Slunce je drahé všem lidem. Možná, že jednomu je lacinější."

Když lékař domluvil, byl odveden a popraven. Vdově byl doručen šek na slušnou sumu, sirotkům zánovní školní knihy, dvě zcela zachovalá pravítka z kanceláří milionářových a pouzdro na držátka s nápisem:

Uč se, synu, moudrým býti!

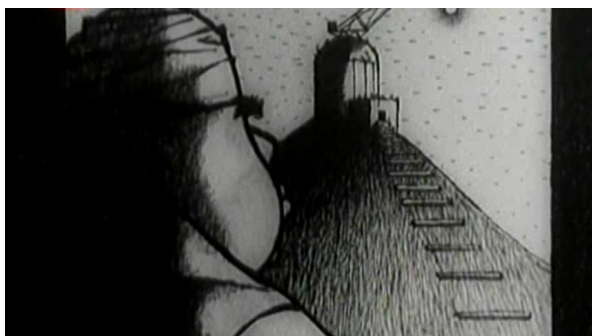
Milionář zatím přemýšlel, jak sundati co nejlaciněji slunce.

Dal zbudovati ohromná lešení. Sta inženýrů vystavěla velkolepý jeřáb.

Stavitelé pracovali na plánech budovy, do níž mělo býti sneseno slunce a uzavřeno s milionářem a jeho vředy.

Miliony dělníků ze všech zemí světa mlátily kladivy; ne proto, aby sundali slunéčko, ale aby uživili ženu a děti.

Jedné noci, která byla temnější než zatvrzelé srdce, - sundali lidé

milionářovi slunce s oblohy,
spustili je do ohromné budovy a
uzavřeli železobetonovými zdmi s
ocelovými pláty.

Ani jeden paprsek neunikal.

Na světě byla tma a milionář se

radoval, že se mu vše povedlo. Potmě ani Bůh nepozná, myslil si, - že slunce je pryč. Já zatím stanu se nesmrtelný, - a kdo mi potom co může! Nezůstane jen při slunci! Odnesu i všechny hvězdy a přidám je do svých pokladů. Budou moje, jako jsou moje cenné papíry, uložené v bance "Ego". Brzy se stane, že nebude nic, co by nebylo mým. Koupím si i Pána Boha a udělám ho svým tajemníkem. Budu mladý, krásný, nesmrtelný a nejbohatší. Kdo mi odolá? Mohu znásilnit zemi jako ženu a ona bude ráda, že je znásilněna, - neboť ženy mají rády silné a neurvalé muže. Hip-hip! Zatím lidé se probouzeli ze sna. Tuze se divili, že slunce už nesvítí. Na

nebi trčela jen veliká, červená rána, kterou hasiči a natěrači marně se snažili uhasit anebo zastřít. Lidé se shlukovali a křičeli:

"Kde je slunce? Kdo nám sebral slunce?"

Strážníci s elektrickými svítilnami dělali pořádek. Byla to těžká práce! Lidé byli jako bezhlaví a marně bys je byl napomínal k tichosti anebo k rozchodu.

Milionář dal rozsvítit všechna světla. Stotisíc lustrů plálo na nárožích, v kavárnách, barech a kabaretech. Na předměstí svítily tři smutné lucerny a na dědinách vytahovali ze zpráchnivělých truhlic hromničky a dívali se uděšeně na sebe.

Nastal zmatek, který podporovali černí netopýři, kteří přilétali neznámo odkud.

Nevěstky na ulicích byly už umdlelé, neboť noc trvala příliš dlouho.

Milionář počítal: až se uzdravím, budu vyrábět ze slunce sirky "Helios", mast na opáleniny "Slunín" a vše, co se dá. Šikovný člověk může lehko zbohatnout. Jak jsem rád, že na to nepřišel nikdo přede mnou.

Ale lidé ve městech byli víc a více zmateni. Naráželi na sebe jako poplašený dobytek.

Proto dal milionář vylepiti plakáty a sepsati úvodníky do novin.

KONEČNĚ TMA!

ODVĚKÝ NEPŘÍTEL ZDOLÁN

NEJVELKOLEPĚJŠÍ DŮKAZ LIDSKÉ

OBĚTAVOSTI

Již od počátku světa byli lidé trýzněni největším tyranem, jaký kdy byl stvořen, - sluncem. Jeho krutou tyranii na svých bedrech snášel nejvíce ze všech stavů stav lidí pracujících, kterýchžto miliony padaly zasaženy při práci jeho zhoubnými paprsky. Lékařsky je zjištěno a statisticky dokázáno, že plných 100% lidí, kteří se pod sluncem narodili, též pod ním zemřeli. Této krutovládě byl učiněn konec. Známý lidumil pan Poslední Milionář (- kdo by si nevzpomněl na jeho vzácnou ochotu, s kterou zabezpečil ženu a děti tragicky zemřelého lékaře X!) dal je na vlastní náklad sundati s nebe. Práce se díky jeho nadlidské obětavosti zdařila a slunce zmizelo se

světa.

Nehynoucí památka je mu zajištěna.

Žádejte prospekty!

Ti, - kdož měli světlo, - tak si to přečtí a uklidnili se, - ti, kdož je neměli, - zůstali neklidní dál. Mnoho babiček (ty, co už byly dvacet let slepé) říkalo: přijde konec světa.

Běda milenci, - který ve tmě ztratil svou lásku. Už ji nenašel.

Zatím boháč, odstraniv všechno své služebnictvo, odešel ke slunci. Když vešel do ohromné budovy, přepevně zamkl, přesvědčiv se ještě, zda strážé s revolvery a bajonety hlídají dobře všechny vchody. Klíč nechal v dírce, aby se nikdo nemohl dívat. Potom počal se svlékat.

Slunce pálilo.

Jak to nebesky hřeje, myslel si milionář. Veliká síla do mne vstupuje. Vše nezdravé bude spáleno a přetaveno v čistý kov. Vyjdu jako mladý bůh. Tolika lidem dávalo slunce štěstí a zdraví. Na mně je, abych bral toho součet, když ostatní všechny jsem odstranil. Oh, - jak nesmírné štěstí jest, snést štěstí všech jen na sebe.

Slunce pálilo.

Je to trochu moc horké. Ale neškodí. Velkou dobrotu je třeba naučit se nosit. Jen aby mě záda mnoho nebolela. A hlava. A ústa, oči, prsa a nohy. Ach, - žár je nesnesitelný. Ztravuje mě zevnitř i zevně. Zdá se mi, že popelnatím. Jen ještě chvíli vydržet. Potom odejdu. Odejdu a skočím do studené řeky. Najdu si milenkou z ledu. Roztavím ji ve svém náručí. Budu nejsilnější, nejbohatší, nesmrtelný. Jak jsem sláb, chud a vše bolí, jako bych umíral! Ne, už to nevydržím. Půjdu. Snad to stačilo. Půjdu, - utíkám, - letím...

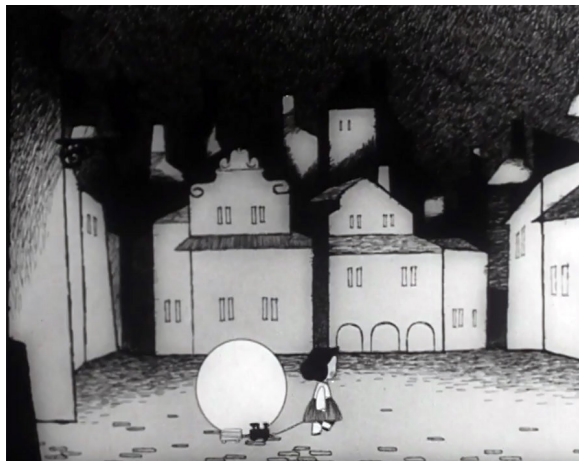
Nahý žebrák se spálenými vředy a zanícenýma očima doběhl ke dveřím. Běda! Rozžhavený klíč nabobtnal v klíčové dírce, že by je ani sám Bůh neotevřel, kdyby byl chtěl. Marně jím lomcoval, marně jím trhal, - zde nebylo služebníků, rádců a dělníků, - zde byl sám, jako samo bylo jeho srdce v uhnívající hrudi, - jako samy byly jeho oči ve vrstvě hnisu a bolesti.

Milionář se zachvěl. Jeho tělo se bortilo jako strom při bouři. Člověče, neunesíš štěstí všech! Nestačíš na svoje.

Slunce pálilo.

Milionář se zhroutil.

Zbyla z něho hromádka popela, nic větší než železný šestáček. Malá hromádka honosivé bídy. Budova, kterou si dal vystavěti pro svoji pýchu, stala se jeho katafalkem a

slunce, ukradené jeho nemocnou ctižádostí, bylo velikou svící při jeho mrtvolce. Nikdo neplakal.

A slunce pálilo.

Pálilo tak, že brzy propálilo všechny stěny. I ty zřítily se jako vystavěné na písku. Propadly se do země, podobně černokněžníkům, kteří zmizí po zakletí. Slunce vybuchlo svou září na všechny strany. - Leželo na zeleném trávníku jako zlatý, ohromný balon.

Lidé se zaradovali. "Je vidět na cestu," říkali si a smáli se.

Šlo teď jen o to, jak dopravit slunce zase na nebe, aby všichni je viděli a všichni jím viděli.

Lidé zvažněli a radili se.

Kdo nám vynese slunce zase na oblohu?

Přitrefily se k tomu dvě děti. Byla to Mánička a Pepík. Snad byli z Vršovic, snad ze Smíchova, ale jistě odněkud byli.

"My je tam doneseme," řekl Pepík. "Nosíval jsem mnohokrát lidem kufry z nádraží. Onehdy jsem jednomu pánu nesl tak veliký, - že se všichni divili. To by bylo, abych slunce neunesl!"

Mánička a Pepík odnesli slunce na nebe.

"Vraťte se k obědu domů!" volala za nimi máma.

"Vrátíme se, vrátíme se ..."

A vrátili se.

**gondolkodo.mypressonline.com / DE TE FABULA
NARRATUR**

e-mail: gondolkodo@citromail.com

facebook: <https://www.facebook.com/pages/De-Te-Fabula-Narratur/>